

HØGSKOLEN i **INNLANDET**

Om *Flerkulturelt forum* ved Høgskolen i Hedmark, Avdeling for lærerutdanning (og naturvitenskap), 2001-2015

Kari Nes, juli 2018

Innholdsfortegnelse

1. Et flerkulturelt forum – hvem, hva, hvorfor - og hvor?	2
2. Nærmere beskrivelse av innholdet i forumet. Eksempler.	4
a) Seminar på forskningsdagene 2002	
b) Møter 2006-2010	
3. Oversikt over alle møtene /arrangementene 2001-2015	10

Vedlegg

Vedlegg 1 Eksempel på semesterplan	14
Vedlegg 2 Eksempel på møteplakat	15
Vedlegg 3 Eksempler på avisoppslag	16

1. Et flerkulturelt forum – hvem, hva hvorfor - og hvor?¹

I årene 2001- 2015 ble det i regi av Høgskolen i Hedmark arrangert ca. 50 åpne møter om flerkulturell opplæring og flerkulturelle møter. I dette notatet oppsummeres denne omfattende formidlingshistorien.

De åpne møtene ble kalt *Forum for flerkulturell opplæring* og senere *Flerkulturelt forum*. Forumet ble drevet av det som i starten het *Flerfaglig gruppe for minoritetsstudier* ved lærerutdanningsmiljøet på Hamar. Denne gruppa forvaltet høgskolens innsatsområde vedrørende utdanning og forskning knyttet til den flerkulturelle skolen og barnehagen.

I tillegg til utdanning og forskning prioriterte *Flerfaglig gruppe for minoritetsstudier* (FFG)² formidling. Det åpne forumet var en viktig del av formidlingsstrategien:

Målet for forumet er å skape en regional møteplass der nyvinninger på fagfeltet blir formidlet og drøftet mellom alle interesserte parter; lærere/førskolelærere i barnehage, skole, og voksenopplæring, fagpersonalet og studenter ved høgskolen, og foreldre og andre interesserte innen feltet. (Rapport 2006 fra FFG, s 10).

I programmet for forumet 2007/2008 framheves språk- og kulturmøter og mangfold:

Forumet retter søkelyset mot ulike utfordringer vi finner i møtene mellom representanter for majoritet og minoriteter i et flerkulturelt samfunn: – *Forstår jeg det du sier og det du gjør? Forstår du det jeg sier og det jeg gjør?* Mangfold i språk, kultur og livstolkning står sentralt i de temaene vi setter på dagsorden.

Målgruppa for møtene er, som vi ser av det første sitatet over, først og fremst ansatte i pedagogiske virksomheter på ulike nivå, men også studenter og allmennheten.

De fleste medlemmene i den flerfaglige gruppa hadde i løpet av disse årene ansvar for å arrangere de åpne forum-møtene. De fleste hadde også en eller flere ganger foredrag på møtene. Særlig aktiv de første årene var norskprofessor Lars Anders Kulbrandstad. Også kolleger fra høgskolen utenom den flerfaglige gruppa medvirket, men som oftest var det foredragsholdere utenfra. De kom fra høgskoler og universiteter eller andre fagmiljøer i inn- og utland, men også fra skoler, barnehager, (fylkes-)kommuner og organisasjoner osv.

Innholdet i møtene viser en bred orientering innen fagfeltet. De første årene var skole og barnehage sterkt fokusert, f.eks. fra 2001: «Hvordan lærer Tinh og Mayam norsk i

¹ Kilder til dette notatet har vært følgende: Programmer for forumet fra høgskolens tidligere nettsider, møtereferater, årsrapporter 2006 og 2007 fra Flerfaglig gruppe for høgskolens innsatsområde *Flerkulturell barnehage og skole* og fra Hamar Arbeiderblads arkiv. I tillegg notater og oversikter fra Tove Skoug, Gunhild Tomter Alstad, Sidsel Lied, Lise Iversen Kulbrandstad og Kari Nes. Tove Skoug har gjort et stort innledende arbeid med å samle materiale.

² Senere har gruppa hatt andre navn: *Flerfaglig gruppe for studier av språk- og kulturmøter og Utdanning og diversitet*. Fagfeltet ivaretas nå i lærerutdanningen av forskningsgruppene *Research on Diversity in Education* og *Norsk som andrespråk: andrespråksdidaktikk*.

barnehagen?» ved Sigrun Sand og Tove Skoug. Senere kom også andre temaer inn, f. eks. som dette i 2010: «Dagligliv på asylmottak» ved Mostafa Pourbayat, Hedmark fylkeskommune, og daglig ledere ved flere asylmottak. På et møte i 2014 snakket Lars Gule om ekstremisme, osv.

Temaene som ble tatt opp, avspeiler den flerfaglig gruppas tilknytning til fagene norsk, pedagogikk, samfunnsfag og (K)RL(E) (kristendom, religion, livssyn og etikk). Både norsk og somalisk poesi sto på møteplanen, for å nevne noe. I 2004 var islam tema for et helt semester; tre møter om ulike sider ved islam ble arrangert i Gravidahl bokhandel.

Selv om de fleste møtene fant sted på høgskolens campus på Hamar, så var det ikke bare i 2004 at møter ble lagt utenfor campus. I tillegg til bokhandelen var også skoler, bibliotek, kino, kirke og muséer o.a. arena for møter/arrangementer. Medarrangør av tilstillingene omfatter Gravidahl bokhandel, folkebibliotek, voksenopplæring, Hamar og Stange kommuner, Anno museum og Hamar kirkeakademi.

Møtene var som oftest kveldsmøter av to timers varighet med innledning, forfriskninger og diskusjon (se vedlegg 1-2), men unntaksvis var det et mer omfattende program, for eksempel på forskningsdagene 2002, se side 4.

Møtehyppigheten var størst i første halvdel av den perioden forumet eksisterte.

2. Nærmere beskrivelse av innhold i møtene. Eksempler.

a) Seminar på forskningsdagene 2002

Forum for flerkulturell opplæring

Høgskolen i Hedmark,
Flerfaglig gruppe for minoritetsstudier

Sted: Avdeling for lærerutdanning, Hamar

Høsten 2002	
Torsdag 26. september. Auditorium 5	<p>TEMA: SPRÅKLIG OG KULTURELT MANGFOLD</p> <p>Den 26. september er årets forskningdag ved Høgskolen i Hedmark. Fra 2001 markeres 26. september også som den europeiske språkdagen. I den anledning presenteres fire foredrag:</p> <p>Kl. 14.15-15.15 Lars Anders Kulbrandstad: Norsk med aksent – en utfordring for språkfellesskapet? Som følge av globalisering og innvandring er Norge blitt et mer mangfoldig språksamfunn. I grunnskolen er det registret ca. 150 ulike morsmål blant elevene, og overalt høres norsk snakket på nye og uvante måter. Hvordan forholder vi oss til det økte språkmangfoldet? Er vi beredt til å la tradisjonell norsk toleranse for språkvarisjon også gjelde for ny grupper i befolkningen?</p> <p>Kl. 15.30-16.30. Sigrun Sand: "Jeg vet ikke på norsk, jeg kan på arabisk" I foredrag presenteres en undersøkelse av minoritetsbarns ndrespråkskompetanse ved skolestart. Resultatene fra undersøkelsen sees i forhold til hva som kan sies å være noen av barnehagens og skolens utfordringer i forhold til denne gruppen.</p> <p>Kl. 16.45–17.45 Thor Ola Engen: Leker like barn best? Foredraget vil handle om de grunnleggende betingelsene for å etablere en fruktbar sosial lek i tidlig førskolealder og hva som er betingelsene for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn skal få adgang til leken som lærings- og utviklingsarena. Perspektivet er allment og belyser lovmessigheter i lekutviklingen for alle barn.</p> <p>Kl. 18.00-19.00 Lise Iversen Kulbrandstad: "ABC", "ABETARE", "PATITAS" – Leseopplæring på tvers av språk ABC-boka har lange tradisjoner som det grunnleggende hjelpemiddelet i den første leseopplæringa både i Norge og i andre land. Når skolebegynnere fra språklige minoriteter får grunnleggende lese- og skriveopplæring på morsmålet, er det oftest ved hjelp av bøker utviklet i familiens opprinnelige hjemland. Disse abc-ene kan ved første øyekast framstå som svært forskjellige fra de norske, men hvor store er forskjellene egentlig?</p>

b) Møter 2006-2010

Nærmere beskrivelse av tema og innledere på et utvalg av møter.

2006

- Mandag 9. oktober 2006, Gravdahl bokhandel, Hamar

Den multikulturelle skole - integrasjon og sortering er tema for kveldes foredrag og er også tittel på boka Thomas Gitz-Johansen utga sist sommer.

Gitz-Johansen er kveldens foredragsholder. Han arbeider til daglig ved Roskilde Universitetscenter. Han har mange års erfaring fra arbeid i flerkulturelle daginstitusjoner og skoler. Han skrev også sin doktoravhandling om integrasjonsprosesser og vilkår for integrering i den danske folkeskolen. En bearbejdet utgave av avhandlingen ble gitt ut som bok på Roskildes Universitetsforlag i 2006.

Gravdahl bokhandel er medarrangør for arrangementet. Enkel bevertning.

- Mandag 27. november 2006, Fagerlund Barneskole, Brumunddal

Erfaringer med å være en flerkulturell barneskole

Fagerlund skole er en Fokusskole. Dette betyr at skolen satser bevisst på arbeidet med minoritetsspråklige elever og deres plass i skolehverdagen. Skolen deltar i nettverk som bygger og utvikler kompetanse hos den enkelte og i skolen som organisasjon. På dette møtet deler skolen sine erfaringer med oss.

Rektor og lærere ved Fagerlund skole har hovedansvaret for programmet, og det inviteres til spørsmål og meningsutveksling. Enkel bevertning.

2007

- Mandag 22. januar 2007, Børstad Ungdomsskole, Hamar

Erfaringer med å være en flerkulturell ungdomsskole

Børstad ungdomsskole er en ASP-skole, Associated School Project. 64 andre utdanningsinstitusjoner og skoler i Norge er medlem av ASP. Skolen er også tilknyttet [UNESCO](#) nettverket. I Hamar har Børstad ansvaret for de nyankomne minoritetsspråklige elevene på ungdomstrinnet. I 2006 har skolen elever fra i alt 12 forskjellige språk- og kulturgrupper. Rektor og lærere ved Børstad ungdomsskole har ansvaret for programmet denne kvelden. Det blir åpnet for spørsmål og meningsutveksling. Enkel bevertning.

- Mandag 19. februar 2007, Hamar Folkebibliotek

Biblioteket som flerkulturelt møtested

Bibliotekene er et møtested. For bøker og for mennesker på tvers av alder, kjønn og kulturer. Kveldens forummøte belyser betydningen av biblioteket som flerkulturelt møtested. Personalet fra Hamar folkebibliotek deler sine erfaringer med oss, og leder av IFLA/ Library Services to Multicultural Populations, Kirsten Leth Nielsen, formidler nasjonale og internasjonale erfaringer. Det blir åpnet for spørsmål og innspill fra salen.

- Mandag 26. mars 2007, Høgskolen i Hedmark, Hamar

Erfaringer med å være en flerkulturell barnehage

Hempa/Vesleparken Barnehage i Ringsaker er en av Fokusbarnehagene i Hedmark/Oppland. Pedagogisk personale fra barnehagen innleder og deler sine erfaringer med oss, før møtedeltakerne inviteres til å stille spørsmål og delta i meningsutveksling. Enkel bevertning.

- Mandag 1. oktober 2007, Auditorium 2, Høgskolen i Hedmark, Hamar

Finnes den ekte hedmarkingen? er spørsmålet Lars T. Østby reiser i kveldens foredrag.

Lars Østby er hedmarkingen som har arbeidet med statistikk siden han var barn, og med innvandring og innvandringsstatistikk i mer enn tjue år. Som hedmarking er han nøye med å la være å overdrive. I et intervju med Statistisk Sentralbyrås tidsskrift, *Samfunnsspeilet* (2/2001), sier Østby: *...jeg vet litt om innenlands flytting. Og så kan jeg vel innvandring i noen grad..* Denne mandagen foredrar Østby om hvordan befolkningen i Hedmark er satt sammen.

- Torsdag 15. november 2007, Stange bibliotek

Poetisk møte med Somalia ved professor Mohamed Hashi Dhama, Hargeisa Universitet

Som eneste institusjon i Europa tilbyr Høgskolen i Hedmark somali som høgskolestudium. Mohamed Hashi Dhama er en av gjesteforeleserne. I Somalia er han kjent under dikternavnet Gaarriye. Han omtales som en av Somalias mest varierte og betydelige diktere. Stange kommune og bibliotek samarbeider med høgskolen om kveldens møte.

- Mandag 19. november 2007, Glomdalsmuséet, Elverum

Taterstemmer ved Mari Møystad.

Glomdalsmuseet formidler kunnskap om det flerkulturelle Norge. Utstillingen "Latjo Drom" er en sentral del av arbeidet med å formidle romanifolkets/taternes kultur og historie. Utstillingen er utformet i nært samarbeid med romanifolket/taterne. I dette møtet peker sosialantropolog og konservator Mari Møystad på utfordringer på veien til en taterutstilling – hva en taterutstilling som denne representerer – hvilke muligheter det ligger i en slik utstilling og hvilke stemmer som blir formidlet. Hvordan kan utstillingen og formidlingen av den gi oss forståelse for og økt innsikt i taterkulturen?

2008

- Mandag 21. januar 2008, Gravdahl bokhandel

Med diktet som veiviser i ukjent terreng ved Erling Kittelsen

Hva kan skjønnlitteraturen tilføre oss av innsikt om egen og andres kultur? *Erling Kittelsen* er poet, dramatiker og gjendikter. Han tar utfordringer i samtid og liv på ramme alvor og skriver det ut som dikt og teater. I bøkene hans finner vi ramsalte kommentarer til norsk distriktpolitikk og kjærlighetsdikt satt opp mot Willochs nyttårstaler. Han har også arbeidet med poeter fra andre kulturer gjort arbeidene deres tilgjengelige for norske lesere i form av norske gjendiktninger. Denne mandagen deler han sine erfaringer med oss.

- Mandag 25. februar 2008, Høgskolen i Hedmark, Hamar

Og bakom synger Finnskogene ved Eva-Marie Syversen

Eva-Marie Syversen vil denne kvelden gi oss et innblikk i doktorgradsarbeidet sitt. I foredraget tar hun utgangspunkt i den orienteringen mot rom og sted som vi ser innenfor litteraturvitenskapen, og som har åpnet for interessante perspektiver på regional litteratur. Hun vil se nærmere på forholdet mellom "det levde rommet" og tekstrommet, mellom erfaringens landskap og språket, mellom topografi og topologi hos finnskoglitteraturens selvlærte pionerer.

- Mandag 7. april kl. 2008, Gravdahl bokhandel

Samisk fortellertradisjon ved Brita Pollan

Brita Pollan har skrevet flere bøker om samisk kultur og samiske myter. Samene har levd i hele Norge, men de fleste kildene til samisk kultur er likevel fra våre nordligste fylker. Denne kvelden lar Pollan oss møte samisk fortellertradisjon gjennom uttrykk i fortellinger som ble samlet inn i det 19. og 20. århundret. Med utgangspunkt i samisk fortellerkunst fører hun oss inn i en virkelighetsfortolkning som formidler kunnskap om det å leve som same, og om møter med andre virkelighetsplan enn hverdagens.

2009

- Mandag 23. november 2009, Gravdahl bokhandel

Innvandrerstemmer fra Hedmarken

I kveldens forum vil vi få høre fortellingene til fem "nye" hedmarkinger. Med utgangspunkt i deres mangfoldige bakgrunn og ulike veier til Hedmark, vil vi få innblikk i hvordan de opplevde å være nye i et land eller en region. Hva var deres største overraskelser? Hvilke utfordringer sto de ovenfor? Hva var deres største gleder? Vi har invitert Farahnaz Bahrami, Khalid Haji, Andrés Lòpez og Christel Meyer til å dele sin unike fortelling med oss. Etter innledningen vil det bli diskusjon i panelet, og deretter åpnes det opp for spørsmål og kommentarer.

2010

- Mandag 1. februar 2010, Høgskolen i Hedmark, Hamar

Dagligliv på asylmottak

Hvem er asylsøkerne - og hva fyller de dagene med på asylmottakene? Hvem er det som organiserer hverdagen på asylmottakene? I Norge har vi nå om lag 150 asylmottak med til sammen 18000 beboere, og i nærmiljøet vårt har vi flere asylmottak for ulike målgrupper. Asylmottaket i Moelv har vært etablert et års tid. Ormseter asylmottak i Hamar har vært i drift siden 1992. Transittmottaket for ungdom på Tangen i Stange ble etablert for et drøyt år siden, og i desember 2009 etablerer Hamar kommune to ungdomshus for enslige unge flyktninger. I kveldens forum vil representanter fra asylmottakene og ungdomshuset på Hamar fortelle om sin hverdag.

- Mandag 22. mars 2010, Høgskolen i Hedmark, Hamar

Kulturelle og religiøse minoriteters praksiser ved livets overgangsritualer – fra et kvinneperspektiv

Denne temakvelden får vi et gløtt inn i mangfoldet knyttet til overgangsritualer: fødsel, overgang fra barn til voksen, bryllup/ekteskap og død. Vi har utfordret et knippe kvinner med ulik kulturell bakgrunn og tros- og livsynstilhørighet til å fortelle om sine utfordringer ved slike overgangsritualer når de møter den norske majoritetskulturen. Hvordan ordnes praktiske forhold? Hvordan oppleves det å være en kulturell og/eller religiøs minoritet i nærmiljøet vårt ved livets sentrale hendelser? Etter innleggene åpnes det for samtale med salen.

3. Oversikt over alle arrangementer i regi av Flerkulturelt forum 2001-2015³

År	Dato	Tema	Innleder(e)	Hvor (hvis utenfor campus Hamar)	Merknad
2001	08.10.	Språklig og etnisk mangfold – utfordringer for norskfaget	Lars Anders Kulbrandstad og Lise Iversen Kulbrandstad, HH ⁴		
	05.11.	Hvordan lærer Tinh og Mayam norsk i barnehagen? Se vedlegg 3.	Sigrun Sand og Tove Skoug, HH		
	03.12.	KRL-faget – igjen, og igjen ...? Resultatet av revideringsarbeidet høsten 2001.	Sidsel Lied, HH		
2002	04.02.	Utfordringer i møte med ulike deltakergrupper i norskopplæringen av voksne innvandrere. Se vedlegg 3.	Anne Marit Danbolt og Gunhild Randen, HH		
	04.03.	Skal 'de' inkluderes nå? Om forholdet mellom integrerings- og inkluderingsbegrepet i norsk skole. Hva er inkludering i praksis?	Kari Nes og Marit Strømstad, HH		I samarbeid med Hamar kirkeakademi
	08.04.	Mellom øst og vest. Møte mellom kinesisk buddhisme og nordisk kristendom.	Rolv Olsen, HH		
	26.09.	Språklig og kulturelt mangfold. Se detaljert program side 4.	Lars Anders Kulbrandstad, Sigrun Sand, Thor Ola Engen og Lise Iversen Kulbrandstad, HH		Del av forskningsdagene
	04.11.	Intercultural Teacher Education – knowledge and curriculum.	Jagdish Gundara, Institute of Education, University of London		
2003	03.02.	Flerkulturell pedagogikk – en innføring. Tanker bak en lærebok.	Joar Aasen, HH		
	07.04.	Kom og bli med bort i våres gård! – Elever i dialog med hverandre og med ulike livstolkningstradisjoner.	Sidsel Lied, HH		
	16.09.	Teacher Attitudes and Multicultural Perspectives in Australian Schools	Dennis M. McInerney		
	23.09.	Er innvandrernorsk en	Lars Anders Kulbrandstad, HH	Campus	Del av

³ Oversikten er så komplett som det har latt seg gjøre ut fra tilgjengelige kilder.

⁴ HH = Høgskolen i Hedmark, Avdeling for lærerutdanning (og naturvitenskap)

		dialekt?		Elverum	forsknings- dagene
2004	09.02.	Afrikas Horn – kultur og historie	Mohamed Hussein Moallin		
	16.03.	Skolen i Bosnia	Lærere fra skolen Huso Hodzic i byen Tesanj i Bosnia-Herzegovina		
		Det flerkulturelle Hedmark i historisk perspektiv	Lars Anders Kulbrandstad, HH		
	13.09.	Fundamentalistisk islam – visjon og aksjon	Torkel Brekke, PRIO	Gravdahl bokhandel, Hamar	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	04.10.	Islam med europeisk ansikt. Ulike muslimske profiler i Norge	Lena Larsen Mona Abdel-Fadil	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	08.11.	Islam i et nøtteskall: Grunntrekk i verdens nest største religion	Levi Geir Eidhamar, Høgskolen i Agder	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
2005	14.02.	Det flerspråklige og flerkulturelle Oslo – utfordringer for skolen	Astrid Søgner, Utdanningsdirektør i Oslo		
	14.03.	Det flerkulturelle perspektivet i matematikkfaget	Einar Jahr og Ronald Bradal, HH		
	11.04.	Det flerkulturelle perspektivet i estetiske fag	Wendy Meyer, HH		
	07.11.	Etnisk mangfold i skolen	Joron Pihl, Høgskolen i Oslo		
2006	26.01.	Gud i moderne kirkekunst	Gunnar Danbolt, Universitetet i Bergen	Stor-hamar kirke	I samarbeid med Hamar kirkeakademi
	27.02.	Etnisk mangfold i lærerutdanningen	Bjørn Skogar, Södertörn högskola		
	03.04.	Å være norsk forfatter med flerkulturell bakgrunn	Pedro Carmona-Alvarez.	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	09.10.	Den multikulturelle skole – integrasjon og sortering	Thomas Gitz-Johansen, Roskilde Universitetscenter		
	27.11.	Erfaringer med å være en flerkulturell barneskole	Rektor og lærere ved Fagerlund skole	Fagerlund skole, Brumunddal	
	22.11.	Erfaringer med å være en flerkulturell ungdomsskole	Rektor og lærere ved Børstad ungdomsskole	Børstad ungdomsskole, Hamar	

2007	19.02.	Biblioteket som en flerkulturelt møtested	Personalet fra Hamar folkebibliotek og Kirsten Leth Nielsen, leder av IFLA/Library Services to Multicultural Populations	Hamar bibliotek	I samarbeid med Hamar bibliotek
	26.03.	Erfaringer med å være en flerkulturell barnehage	Sissel Bakaas, Hempa/Vesleparken barnehage, Brumunddal		
	01.10.	Finnes den ekte hedmarkingen?	Lars Østby, Statistisk sentralbyrå		
	15.11.	Poetisk møte med Somalia	Mohamed Hashi Dhama (også kjent under dikternavnet Gaarriye), Hargeisa Universitet, Somalia	Stange bibliotek	I samarbeid med Stange kommune
	19.11.	Taterstemmer	Mari Møystad, Glomdalsmuseet	Glomdalsmuseet, Elverum	
2008	21.01.	Med diktet som veiviser i ukjent terreng	Erling Kittelsen	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	25.02.	Og bakom synger Finnskogene	Eva Marie Syversen, HH		
	07.04.	Samisk fortellertradisjon	Brita Pollan	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	25.09.	Er inkludering en realitet i norsk skole i dag?	Thor Ola Engen og Kari Nes, HH, Grete Dalhaug Berg, Høgskulen i Volda og Ninna Garm, Skådalen kompetansesenter		Markering av European Inclusion Week
	18.11.	Norsk innvandringshistorie	Knut Kjelstadli, Universitetet i Oslo	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
2009	23.11.	Innvandrerstemmer fra Hedmark	Khalid Haji, Farahnaz Bahrami, Christel Meyer, André López	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
2010	01.02.	Dagligliv på asylmottak	Mostafa Pourbayat, Hedmark fylkeskommune og daglig ledere ved asylmottakene i Hamar, Ringsaker og Stange		
	22.03.	Kulturelle religiøse minoriteters praksiser ved livets overgangsritualer – fra et kvinneperspektiv			

2011	11.04.	Hvordan tar Hamar imot innvandrere? Se vedlegg 2.	Linn Synnøve Skutlaberg fra Rambøll Management, Einar Busterud fra By- og bygdelista i Hamar, Sadegh Farad fra Røde Kors	Hydrant-en	I samarbeid med Hamar kommune. Se vedlegg 3
	26.09.	Om film og verdier	Margreth Olin		I samarbeid med Hamar kirkeakademi
2012	08.03.	Integrering og kulturelle møter i skolen – somaliske mødre og norske lærere Se vedlegg 3.	Inger Marie Holm, Universitetet i Tromsø		
	04.09.	Besøk på utstillingene <i>-Roser og ruter på vandring.</i> Folkedrakter og mønstertradisjoner fra alle verdenshjørner. <i>- Get over it?</i> <i>En kommentarutstilling fra Hedmark Fylkeskommune om ungdom i Hedmark, innvandring, rasisme og 22. juli.</i>	Mona Holm, Kvinnemuseet	Kvinnemuseet i Kongsvinger	
	24.10.	Filmvisning: <i>14 kilometer og Beasts of the Southern Wild.</i> Filmene reiser bl.a. spørsmål knyttet til flukt, naturkatastrofer, migrasjon og immigrasjon.		Hamar kino	I samarbeid med voksenopplæringen for innvandrere og Internasjonale uke i Hamar
2013	29.04.	Demokrati og stemmerett – minoritetskvinnens deltakelse i samfunn og politikk. Se vedlegg 3.	Beatrice Halsaa, Høgskolen i Lillehammer	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
2014	08.05.	Politiske bønder og politisk identitet – arven etter 1814	Marthe Hommerstad, Universitetet i Oslo	Gravdahl bokhandel	I samarbeid med Gravdahl bokhandel
	10.11.	Ekstremisme og ekstremisering	Lars Gule, Høgskolen i Oslo og Akershus		
2015	13.01.	Finnskogen, skogfinner, skogfinske kulturminner og skogfinsk litteratur	Øivind Antonsen, Eva Marie Syversen og Bjørn Sverre Kristensen, HH		
	10.04.	Iceland – The Saga Island meets diversity	Hanna Ragnarsdóttir, Universitetet på Island		

Høgskolen i Hedmark

Avdeling for lærerutdanning

FORUM FOR FLERKULTURELL OPPLÆRING

VÅRSEMESTERET 2005

Forum for flerkulturell opplæring har dette semesteret vært så heldige å få direktør for utdanningsetaten i Oslo, Astrid Søgner, til det første møtet. Søgner vil være kjent for mange, bl.a. som tidligere statssekretær og leder av kvalitetsutvalget. Oslo har over 30 % minoritetsspråklige elever, og Søgner vil peke på noen av utfordringene dette innebærer.

Resten av semesteret vil vi trekke fram noen av fagene i opplæringen: Hvordan skal det flerkulturelle perspektivet komme til uttrykk her? Høgskolens egne fagmiljøer i henholdsvis matematikk og musikk/ kunst og håndverk/ drama tar ansvar for å presentere erfaringer og aktuelle problemstillinger.

DATO	TEMA	FORELESER
14.02.05	Det flerspråklige og flerkulturelle Oslo - utfordringer for skolen	Direktør Astrid Søgner
14.03.05	Det flerkulturelle perspektivet i matematikkfaget	Ansvarlig: Matematikkseksjonen ved Avdeling for lærerutdanning
11.04.05	Det flerkulturelle perspektivet i estetiske fag	Ansvarlig: Seksjon for estetiske fag og medier ved Avdeling for lærerutdanning

STED: Avdeling for lærerutdanning, Høgskolen i Hedmark, Hamar.

TID: Andre mandag i måneden, kl. 19-21.

MØTEPLAN: Møtene starter med et innledningsforedrag, etterfulgt av kaffepause og diskusjon.

Forum for flerkulturell opplæring er etablert av Flerfaglig gruppe for studier av språk- og kultur møter ved Avdeling for lærerutdanning, Høgskolen i Hedmark. Formålet er å rette søkelyset mot utfordringer i møtet mellom majoritet og minoritet i det flerkulturelle samfunnet. Forumet er en møteplass mellom fagmiljøet på høgskolen, studentene og ansatte i barnehage, skole og voksenopplæring.

Se også www.hihm.no/minoritet.

Møtene er åpne for alle. Gratis adgang.

Folkemøte

Tid: Mandag 11. april (2011) kl.19:00 – 21:00

Sted: Hydranten

Tema:

Hvordan tar Hamar imot innvandrere?

**”Dårlig” sier Rambøll. Hva sier ordføreren og
lederen av flyktningeguidene i Røde Kors?**

Innledere:

Linn Synnøve Skutlaberg (Rambøll Management), *Einar Busterud*
(By- og bygdelista) *Sadegh Fard*, Flyktningeguiden, Røde Kors

Møteleder: Inger Haug, Høgskolen i Hedmark

Mer informasjon på <http://www.hihm.no/flerkulturell>

**Arrangør: Hamar kommune og Flerfaglig gruppe for studier av språk- og
kulturmøter, Høgskolen i Hedmark**

Høgskolen i Hedmark
Campus Hamar

Hamar kommune

Lærerhøgskolen, Hamar mandag

ÅPENT FOR ALLE: Målet er at alle skal lære norsk før de begynner i skolen. Forum for flerkulturell opplæring håper at alle som har med barn fra minoritetsgrupper møter opp til kveldens forum.

FOTO: HA-ARKIV

Flerkulturell opplæring

Hvordan lærer Tinh og Maryam **norsk** i barnehagen?

Forum for flerkulturell opplæring har som mål å skape en møteplass mellom fagmiljøet på høgskolen, høgskolens studenter og de som arbeider med fagområdet i barnehage, skole og voksenopplæring. Videre vil de sette søkelyset mot utfordringer knyttet til møtet mellom majoritet og minoriteter i det flerkulturelle samfunnet.

Kveldens møte er det andre av i alt seks møter dette studieåret. Hver gang presenteres forskning om et aktuelt tema.

Kveldens tema er: «Hvordan lærer Tinh og Maryam norsk i barnehagen? Sigrun Sand og Tove Skoug vil presentere et fou-prosjekt som har som hovedmål at barn fra språklige minoriteter skal lære norsk før de begynner på skolen.

Førskolelærere, allmennlærere og studenter er målgruppe for kveldens tema. Det er ønskelig å få til en dialog med deltakerne, da det kanskje er flere som jobber med minoritetsspråklige barn.

2001

HA 05.11.01

Hamar mandag

Flerkulturell opplæring

Mandag kveld inviterer Forum for flerkulturell opplæring til åpent møte på lærerhøgskolen i Hamar.

Tema for møtet er: Utfordringer i møtet med ulike deltakergrupper i norskopplæringen for voksne innvandrere. Den som skal snakke om dette viktige emnet er Anne Marit V. Danbolt.

Forum for flerkulturell opplæring ønsker å sette søkelyset på utfordringer knyttet til møtet mellom majoriteter og minoriteter i det flerkulturelle samfunnet.

Forumet ønsker også å skape en møteplass mellom fagmiljøet på høgskolen, høgskolens studenter og de som arbeider med fagområder i barnehage, skole og voksenopplæring.

Forumet skal møtes seks mandagskvelder gjennom studieåret 2001-2002. Hver gang skal forskning om et aktuelt tema presenteres. Det blir også anledning til diskusjon.

FLERKULTURELL OPPLÆRING: Anne Marit Danbolt skal holde foredrag på Hamar Lærerhøgskole mandag kveld.

ARKIVFOTO: MONIKA SØBERG

2002

HA 04.02.02

2012

TORSDAG 8. MARS

Somaliere og den norske skolen

Hvordan skal man bedre kommunikasjonen mellom somaliske mødre og den norske skolen. Det er et av temaene på Flerkulturelt forum ved Høgskolen i Hedmark i Hamar i kveld.

I kveld har Flerkulturelt Forum ved Høgskolen i Hedmark invitert Inger Marie Holm fra Tromsø til å holde foredraget "Integrering og kulturelle møter i skolen: Somaliske mødre og norske lærere – samhandling og kommunikasjon med fokus på elevens beste."

Foredraget blir holdt klokka 18.00 i auditorium 2 i Høgskolens lokaler på Hamar.

– Siden foredraget i forum foregår på kvinnedagen, vil Holm fokusere spesielt på de somaliske mødrenes rolle.

Inger Marie Holm har nylig ferdigstilt en doktorgradsavhandling om somaliere i Norge der hun så spesielt på relasjoner mellom lærere og foreldre. I avhandlingen belyser Holm hvordan somaliske foreldre involverer seg i sine barns skolegang, og hvilke forhold som har betydning for foreldrenes involvering. Hun har også undersøkt hvordan lærere involverer seg i somaliske elevers skolegang, og hvilke forhold som har betydning for lærernes involvering, forklarer

Inger Haug i Flerfaglig gruppe for studier av språk- og kultur møter ved Høgskolen i Hedmark.

– Mye av debatten og mange nyhetsoppslag kan tyde på at mange somaliere har problemer med å integrere seg i Norge. Holm framhever at somaliere i Norge ikke er så entydig problematisk. Mange somaliere i Norge har en variert hverdag, og mange er godt integrert i det norske samfunnet, sier Haug.

– Flerkulturelt forum som mandat å bidra til å etablere møteplasser som deler kunnskap og fører samtaler om flerkulturelle samfunn.

Jo E. Brenden

jo.e.brenden@hamar-dagblad.no

908 82 098

2013

HA MANDAG 29. APRIL 2013

HAMAR

Flerkulturelt forum

I kveld holdes det Flerkulturelt forum med «Demokrati og stemmerett» som tema. Professor Beatrice Halsaa ved senter for tverrfaglig kjønnsforskning, Universitetet i Oslo innleder til samtale. Hun vil spesielt fokusere på minoritetskvinnens deltakelse i samfunn og politikk i dagens Norge. Samtidig vil hun lansere boka: Krysningpunkter – likestillingspolitikk i et flerkulturelt Norge. Møtestart klokka 19.00 hos Gravdahl Bokhandel.

BEATRICE HALSAA